

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De modo offerendi res nostras Deo C. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

9. 2. Perfectis concedi iurare per creaturas, quia ex contemplationis usu assiduo, & illustratione intellectus, considerant propius atque deprehendunt Deum secundum essentiam, Præsentiam & Potentiam suam, creature cuilibet inesse: unde ad præstandam illi debitam in iuramento reuerentiam, paratiores sunt alius, qui eo perfectionis nondum prouecti sunt. Et hæc tantum de primo puncto præsentia Dei dicta sufficiant. Porro ut hoc obiter dicam, modi ex parte nostra, hanc Dei præsentiam, (hoc est, Dei vel assiduam, vel frequentem recordationem, eamque sancto quodam sapore replentem animas nostras, & utilitates supradictas adferentem) sunt isti:

Primo, affluat homo singula sua opera; saltem eorum initio, Domino Deo offerre, modo capite sequenti explicando: certissima enim experientia comprobatur, etiam à tyronibus, hoc modo acquiri, Dei beneficio, Dei memoriam ita certam, ut post somnum immediatè Dei recordatio menti se ingerat, nihil minus ex se id tunc cogitanti, sicut & post actiones valde distractiuas, dum ab illis cessatur.

Secundo, valde attendendum est refrænationi passionum naturalium, etiã inuitis nobis exurgentium, præsertim ira, & tristitia, & nimij desiderij rei alicuius, etiam non malæ, & vehementis affectus erga rem aliquam.

19. Motus enim passionum vehementer perturbantes mentem; obstant, ne Dei recordatio in nobis, vigeat. Quâ de re sic S. Diadochus: *Cum anima irâ commouetur, aut offensa est ei caligo ex crudelitâ, aut graui angore afficitur, non potest, mens, tamen si ipsa anima vim ei quodammodo adhibeat, memoriam Domini retinere, quin potius tora mens vehementiâ perturbationum obscurata, à suo sensu, ob hanc causam prorsus alienatur. Quamobrem non potest desiderium, sigillum suum imprimere, ut mens sine oblivione speciem meditationis ferat, durecente memoriâ eius, propter feritatem perturbationum. Sin autem extra perturbationes posita sit, tamen si paulisper obliuio illam promptitudinem animi surripiat, tam citò prius, solertia sua viens, feruenter, illam salutarem, & maximè expensendam prædam apprehendit. Habet enim tunc ipsam gratiam vnâ cum animâ meditantem, & clamantem: Domine Iesu. Sicut mater puerulum suum docet, & cum eo meditatur paternum nomen, donec ad habitum eius nominis eum perducatur: & infans puer pro aliquo alio pueri sermone, clarè patrem etiam dormiens appellet. Idcirco ait Apostolus: Spiritus adiuvat infirmitatem nostram: quid enim oremus quomodo oportet, nescimus, sed ipse Spiritus interpellat pro nobis gemitibus inenarrabilibus. Etenim, quia ad capiendam virtutis orandi perfectionem paruuli sumus, omnino auxilio eius indigemus: ut cum eius dulcedo maior quam dici potest, omnes cogitationes commisceat, & suauitate perfundat, toto cum affectu, ad memoriam Dei & caritatem excitemur. Quamobrem cum in ipso, ut idem Paulus ait, Deum Patrem inclamamus, ab ipso componimur ad vocandum, sine intermissione, Abba, Pater.*

CAPVT TERTIVM.

De modo offerendi res nostras Deo.

Quantum ad secundam punctum præsentia Dei, quod est, oblatio omnium operum nostrorum & verborum; hæc notanda sunt ad praxim, ut benè fiat, & sine tædio ac defatigatione.

Notandum primò, debere nos, uti in aliis actionibus nostris, ita & in hac oblatione operum vel verborum nostrorum, imitari bonos mercatores, qui non contenti lucro quocumque, quærunt, quàm maximum: *Vtinam fratres, inquit S. Bernardus, nos sic esse cupidi gratia spiritalis, quemadmodum seculares homines pecunie temporalis, debuimus certè, & multum debuimus vincere in bono malum, & tantò amplius desiderare, quãtò pretiosius est quod desideramus; sed vtinam vel æquales esse possimus. Quemadmodum igitur mercatores, si certam rem aliquam vendendo, possunt maius lucrum ex ea vendita percipere, ita vendunt, ut carius vendant, intra limites tamen iustitiæ; ita & nos opera nostra offerre debemus Deo, eo modo, ex quo lucrum spirituale maius, & meritum in hac vitâ, & præmij in alterâ, nobis obueniat. Hunc in finem proponâ varios modos affectuum & precationum, valde aptos ad referenda magna lucra meritum, pro glorificandâ valde per ea Diuinâ maiestate. Nam, h. 33. ut ait S. Macarius, Quemadmodum qui mercatoriam artem elegit; non vnicum solum modum lucrificandi excogitat, sed vnde curq; augere & cumulare lucrum cogitat, ab hac ad aliam transiens industriam, & inde aliud iter suscipiens, & ab eo quod nihil prodest, transiens, ad id, quod questuosius est currit; sic quoque nos animam nostram artificiosè adornemus, ut lucrificamus verum ac summum lucrum, Deum nimirum, qui doceat nos in veritate precari. Cùm ergo ceteris paribus, illud opus iusti sit magis meritum, quod fit propter obiectum supernaturale præstantius, ut docet S. Thomas cum omnibus Theologis, & cùm nullum obiectum sit præstantius obiecto caritatis, prout est amor benevolentia; hinc talis amor, superat perfectione fidem, & spem, ut docet Apostolus, ac proinde omnes alias virtutes: quia caritas est mater omnium virtutum, ut ait, S. Leo: & origo omnium virtutum, ut dicit, S. Augustinus.*

Ideo omnia opera nostra offerenda & facienda sunt propter Deum, prout est obiectum benevolentia; eo modo, quo nos S. Ignatius docuit ea parte constitutionum; unde Regula 17. Summarij desumpta est: *Omnes rectam intentionem habere debent, non solum circa vitæ suæ statum, verum etiam circa res omnes particulares, id semper in eis sincere spectantes, ut seruiant & placeant Diuinae bonitati propter seipsam &c.*

Quoniam autem S. Thomas dicit, excellentius

tibus esse, exhibere cultum Deo vt Patri, quàm
 vt Creatori & Domino ; ideo Deus vt Patet,
 operum nostrorum obiectum sit, & ex amore
 erga illum vt Patrem, omnia fiant; qui, titulus
 est ei carior, quàm sit Creatoris; & ita se appel-
 lanti voluit, dum per Christum nos orare doce-
 ret. & Ieremia 3. Synagoga dicit: Ergo saltem a-
 modo vita me, Pater meus es tu. Quoniam verò
 scribit Ludouicus Blosius C. 13. Monilis spiri-
 tualis, ei suadet P. Alphonsus Rodericus fuisse
 reuelatum B. Mechildi, gratissimū Deo esse, si
 offerant opera nostra in vnione operum &
 meritorum Christi. Addendum est hoc etiam
 condimentum cæleste operibus nostris, dum ea
 offerimus, vt tanquam lapis pretiosus, vnitus
 annulo auro, reddat illum pulchriorem & pre-
 tiosorem. Ita faciendum docuit Christus ipse,
 etiam S. Gettrudem, & postea etiam B. Mariam
 Magdalenam de Pazzis, vt scribitur in vita eius
 Romæ impressa, c. 107. & antea Florentiæ, 3. par.
 pag. 101. Meritò ergo S. Teresa inter mōnita
 quæ dedit, hoc etiam reliquit: Vt efficacius vnus-
 quisq; desideratum precum ac operationum suarum
 consequatur effectum, offerre hac ipsa debet aeterno Pa-
 tri in vnione meritorum filij (Ius Domini nostri Iesu
 Christi).
 Hoc innuere videtur S. Thomas, dum docet,
 Christum significari per duplex altare, scilicet holoco-
 caustorum & thymiamatis: quia per ipsum oportet nos
 Deo offerre omnia virtutum opera, siue illa quibus car-
 nem asugimus quæ offeruntur in altari holocaustorum;
 siue illa quæ maiore mentis perfectione, per spiritualia
 perfectiorum desideria, Deo offeruntur in Christo, quasi
 in altari thymiamatis, secundum illud ad Hebræos vl-
 timo: per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper
 Deo laque faciendum est, præsertim Religiosis,
 cum interz deuotionis dulci affectu. Nam, vt
 ait S. Bonauentura: sicut sauu sine melle, & murus
 absque temperamento, & cibus sine condimento, ita vi-
 ta religiosa sine studio interna deuotionis. Porro non
 pro nobis tantum, sed pro piè defunctis anima-
 bus, opera nostra possunt, & ex caritate debent
 offerri. Vnde noster Pater Petrus Faber, teste
 Orlandino in eius Vita, vi ipse mortuorum patro-
 cinium accuratè susceperat, ita suscipi volebat à no-
 stris, cupiebatq; vt vbi voce ac deprecatione non satis
 possunt, tot impediti curis, tot imperatis dissenti mune-
 ribus; saltem ex his officiis ac beneficiis, quæ sunt raci-
 te quadam postulationes ac preces, eorum animis im-
 perit: & vbi lingua deesset officium, manuum sedu-
 litas non deesset.
 Notandum secundò, hanc oblationem fieri pos-
 se tribus modis: Primò, per verbum volo. Secundò,
 per verbum offero. Tertio, per facio aut dico. Ex epli
 gratia: Pater cælestis Deus, volo, purè propter te, surge-
 ri. Vel: Pater cælestis Deus, offero tibi hanc surrectionem
 meam. Vel: Pater cælestis Deus, surgo, dicam, recreabo
 meam, lauo, vel lauabo me comedo, vel comedam iam,
 propter te. Omnes hi modi sunt boni, & æquè
 meritorij, & facius est, modò vno illorum, mō-

dò altero vti, & non semper eodem, quia magis
 attento animo offerentur singula, quàm si of-
 ferentur, vnà solâ formulâ oblationis semper
 adhibita. Et talis modus offerendi & operandi,
 est præstantior & perfectior, & magis merito-
 rius, ceteris paribus, quàm deuota oratio, in
 contemplationis quiete: tum quia est actus car-
 itatis, non religionis vt est oratio quæ à chari-
 tate superatur perfectione) tum quia perfectior
 est amor Dei, quo creatura aliqua amatur pro-
 pter Deum, quàm ille, quo solus Deus amatur,
 vt docet S. Thomas: In vtroque enim amore
 est idem obiectum formale, scilicet Deus purè
 propter se amatus: in illo autem est materiale
 nouum additum, scilicet creatura, quæ propter
 Deum amatur, vel opus aut sermo aliquis, qui
 propter Deum fit. Et hoc est, Deum in creaturis a-
 mare, vel creaturas in Deo, vt præscribit S. P. Igna-
 tius loco citato. Et sicut Regi magis placet ille
 cubicularius, qui ex amore Regis, laborat ali-
 quid in cubiculo Regis, in bonum & gustum
 Regis, quàm qui assistit Regi, amans Regem, &
 ex amore Regis, ceteris paribus; ita & Regi cæ-
 lesti magis placent illi Religiosi qui sunt veluti
 cubicularij eius, qui ceteris paribus laborant
 pro Deo, faciendi omnia & singula propter
 Deum, vel loquendo: quàm alij, qui nihil labo-
 rando, sedent in quiete suæ contemplationis. Et
 hæc ob causam Theologi omnes, cum S. Tho-
 ma, dicunt, vitam mixtam ex actiua & contempla-
 tiua, esse perfectiorem, solâ contemplatiua. Et SS. Pa-
 tres maximæ auctoritatis, ob eandem causam
 inter alias, anteponunt, quoad aliqua, vitam Ce-
 nobiticam Eremiticæ, seu Anachoreticæ. In illa
 enim est occasio perpetua laborandi propter
 Deum, & exercendi virtutes plures, quàm in
 vita solitaria. Ita sentiunt S. Basilius, S. Hierony-
 mus, S. Bernardus, S. Climacus, S. Thomas, &
 abbas Ioannes apud Cassianum, & alij: vnde
 dictus Abbas Ioannes, cum triginta annis in
 Cænobio tranfactis, per viginti annos in solitu-
 dine laudabiliter vixisset, ait se rediisse ad Cæ-
 nobium. Vnde Turrecremata in Regulam S.
 Benedicti scribens, Licet, inquit, vitrumque genus
 tam Anachoretarum, quàm Cenobitarum laudabile
 sit; genus Cénobitarum videtur præcellere in tribus
 & c. in premio, & hoc post mortem, in securitate, &
 hoc in morte; in emolumento multiplici, & hoc in hac
 vita.
 Notandum tertio in hac oblatione operi Deo
 propter Deum, absolutè amatum, sine respectu
 ad spem præmiorum, (quo modo amatur amo-
 re concupiscentiæ, bono quidem, sed minùs
 perfecto, & minùs meritotio, vt docent Theo-
 logi cum S. Thoma) ad augendum meritum
 nobis, & Deo gustum, ac gloriam maiorem,
 (cuius ratio maior habenda est, quàm nostri
 meriti, etsi & hoc redundet in eius gloriam, &
 acquiritur etiam; vt ait S. Chryostomus, imò
 eopiosius, non opetando propter illud acqui-
 tendum)

25.

2.2. q. 17.
2.8.

2.2. q. 182.
2.6.

B. Reg. 7.
fusa &

Const.
mò. c. 9.

H. ep. 4.
ad Rust.

Cas. l. 8.
inst. c. 17.

18. & l. 9.
cap. 7. &

Coll. 18.
cap. 16. &

Coll. 19.
c. 3. 6.

10. 12. 16.
B. l. 33.

Cant.
Cli. gr. 4.

8. 13. 15. &
27.

Th. 2. 2.
q. 188 a. 6.

Plat. l. 1.
cap. 39.

vit. P. P.
lib. 5.

26.
libello

14. d. 9.
2.2. q. 17.

a. 8.

h. s. in ep.
Rom. in
moralì
col. 2.

rendum) expedire, ut simul offerantur circumstantia illius singule, tanquam partialia obiecta.

Exempli gratia, surgendo ex lecto, sic potes mente, vel si solus es in cubiculo, etiam voce dicere: *Pater celestis Deus sanctissime & dilectissime, ego propter te in unione meritorum & omnium operum Christi Domini, nunc volo surgere, vel surgo, sine mora, ut prompte obediam campane sancte obedientie, & honeste atque decenter, sine denudatione indecora corporis, ut quantocius incipiam te in vigilia glorificare &c.* Sic eunde ad mensam, post pulsam, dicere potes mente: *Eo propter te Pater celestis Deus, sanctissime & dilectissime, in unione operum & meritorum Christi Domini, sine mora ad mensam, & obedio tue voci, per campanam mihi intimata: & ibi propter te volo comedere sobrie in cibo, & potu, sine curiositate oculorum, non optando meliora, imò volo me mortificare ibi in aliqua re, & volo esse contentus iis que apponentur, & volo comedere munde, & decenter, & cum silentio, & sine auditu, & volo simul mentem pacificare lectione pia, ad instaurandam eam, in maius obsequium & laudem tuam. Pro quibus, & similibus actibus, sufficit illud tempus, quod in sumitur, eundo è cubiculo ad triclinium. Simili modo alia actiones expediri possunt. Et hac variatione circumstantiarum materialium, non tantum crescit meritum operis, & vitatur tedium (quod esset, si offerretur Deo una sola aliqua res, unà formulà oblationis sæpius iteratà,) sed opera ipsa variarum circumstantiarum oblatione iuuantur, ut bene & perfecte fiant, dum per illam representantur memoria perfectiones, cum quibus peragi debent, & peragebantur à Sanctis.*

7. Notandum quartò, opus maioris meriti fore, si offeratur vel fiat, propter plures fines supernaturales, subordinatos præstantissimo fini, scilicet purè propter Deum super omnia amatam, hoc modo: *Sanctissime & dilectissime Domine Deus & Pater meus, ego volo, facere, vel dicere, vel omittere, (si est aliquid mali, cuius se offert occasio) vel pati, (si est tribulatio) Vel, ego facio, vel dico, Vel omitto, vel patior, hoc N. ex puro amore tui, seu propter te super omnia amatam.*

Primo, propter bonitatem supernaturalem, que est in hoc actu virtutis (si sit natura suà, non res indifferens, ut est comestio, somnus, recreatio, ambulatio, scriptio, & his similia.) Secundo, *Ut tuo diuino vel Ecclesie præcepto obediam:* si est actio imperata à Deo vel Ecclesià, ut est ieiunium. *Misse auditio die festo, & his similia.* Tertio, *Ut obediam mes Superiori:* si est actio præscripta in ea domo, ut est omnis illa, ad quam sono campanula vocantur Religiosi, vel Alum. aut conuictores in seminariis, aut scholares in scholis, aut Sacerdotes pii simul manentes in aliquo domicilio. Quarto, *ut me vincam & mortificem:* si est opus, à quo natura abhorret, seu, in quo faciendo sentit repugnantiam. Quintò, *ut pro peccatis talis vel*

talis anima satisfaciam. Nam ad satisfaciendum pro peccatis propriis, non est necesse offerre opera nostra, & si pollint etiam offerri, quia per se sine alià oblatione, quodlibet opus supernaturale iusti est satisfactorium pro illis, si pro aliis non offeratur. Sextò, *ut hoc opere, vel sermone &c. te quàm maximè colam, & glorificem, & deni tibi gustum vel consolationem.* Septimò, *ut sic me tibi gratum exhibeam, pro tam multis beneficiis tuis mihi, & aliis, & Christi Domini humanitati, ac B. V. Mariæ, & omnibus aliis beatis spiritibus, & viuis electis, ac aliis creaturis tuis, imò & damnatis ingratis, toties exhibitis.* Octauò, *ut hac actione, vel sermone, vel omissione, vel toleratione, proximum iuuè, dando ei bonum exemplum & edificando eum.* Nonò, *ut hac actione sermone, angeà habitus virtutis, quibus tu adde delectaris, & quos à nobis exis.* Decimò, *ut hac actione &c. fiam tibi summe sancto similior, quippe tua imago, & hac ratione bonitatem tuam illustrem magis.* Undecimò, *ut hac re ornem magis animam meam, quò fiat dignus habitaculum tuum, & ornatus templum Spiritus S. & ego euadam pulchrius membrum capitis nostri Domini Iesu Christi.* Duodecimò, *ut hac ratione dilatem in me, & per me, ut membrum eius (nò vt ego) gloriam Christi Saluatoris nostri, & efficaciam meritorum sanctissime eius vite passionis, & mortis, & sanguinis pretiosissimi pro nobis effusi, etiam propter multiplicanda in nobis, & per nos facienda opera supernaturalia virtutum.* Decimotertio, *ut hoc opere, vel sermone, vel omissione, vel perpetitione, exhilarem Ecclesiam triumphantem.* Decimoquarto, *ut hoc opere &c. exornem, in oculis Dei & sanctorum tuorum, Ecclesiam militantem.* Decimoquinto, *ut demones inimicos tuos & meos, bona opera impediens, confundam, & de illis, beneficio tuo, propter te triumphem.* Decimosexto, *ut tue gratie cooperer, hoc te possente à nobis, qui, tanquam caput, in membra, & tanquam vitis in palmites, in iustificatos ingiter influis auxilia gratie tue.* Decimoseptimò, *ut hac ratione tibi, & mundo, & Angelis, & demonibus, declarem efficaciam SS. Eucharistie à te influte, & nos ad actus virtutum excitantis.* Decimo octauò, *ut votum tibi factum adimpleam:* si est res ad quam voto obligatus es. Decimonono, *ut sim tibi fidelis in exequendis propositis:* si est aliquid tale, quod simplici proposito, sine obligatione voti, Deo promissisti. Vigesimo, *ut Christum Dominum & sanctos eius imiter.* Vigesimo primo, *hoc propter te facio, dico &c. in honorem B. Virginis, vel Angeli mei custodis, vel Patroni mei, vel omnium sanctorum &c.* Similes intentiones pro captu, & deuotione, & quantitate temporis, & statim vniuersiusque, haberi possunt in nostris operibus, sermonibus, omissionibus malorum, & toleratione aduersitatum.

Notandum quinto, Et si malum non sit operari, purè propter retributionem æternam, ut operabatur S. David, tamen non suadeo quicquam facere propter eam, quia perfectius est, & magis meritorium, operari purè propter Deum, sine respectu explicito ad præmium vllum. Nà, ut S. Basilii, ait, & eum citans S. Dorotheus, operari

Triid. C. 6.
cap. 16.

S. Th. 3.
p. q. 79. a.
ad 2.

28.

Pl. 118.
112.

ser. 4.

operari propter retributionem, est proprium mercenarij, non filij, qui operatur propter Patrem. Et ideo merito nobis S. P. Noster Ignatius præscripsit: omnes rectam habere intentionem fludent &c. Circa res omnes particulares, id semper in se fuerit spectantes, ut seruiant & placeant diuinae bonitati propter seipsam, & propter caritatem, & eximia beneficia quibus præuenit nos, potius quam ob timorem penarum, vel spem premiorum. Quocirca bene S. Chrysostomus, dixit: Si omnino dignus fueris aliquid agere, quod Deo placeat, & aliam adhuc præter hoc ipsam, quod placere meruisti, mercedem requiris, verè ignoras quantum bonum sit placere Deo. Si enim scires, nunquam aliud extrinsecus mercedu aut muneris expecteres. Munus est, impetrare aliquid pro opere. Et, ut idem alibi ait, Maior tibi merces, si citra mercedu spem feceris.

Et hoc operandi modo, per oblationes non tantum operis, sed etiam circumstantiarum, & modorum perfectè illa faciendi (quos cuiuslibet suggeret propria conscientia, informata vel lectione, vel auditione, vel Dei inspiratione, vel luminis naturalis à Deo excitati dictamine) valde imitari possunt, tum nostri Coadiutores temporales, tum alij, qui ob obedientiam occupantur operibus distactiuis. Nam si illa ipsa distrahitur, que faciunt, dum eunt, etiam passus quotidianis, & alia que debent facere necessariorum, Deo offerant, perpetuo merentur. Et tales operationes sunt verè orationes prædictæ, quia in illis mens ascendit ad Deum. Oratio autem S. Damasceni, est ascensus mentis ad Deum. In illis mens, & totus homo vnitur Deo. Oratio enim, S. Climaco, est vnio hominis & Dei.

Quocirca illi dicuntur orare, qui bene operantur, ut ait Clemens Alexandrinus, S. Augustinus, S. Hilarius, S. Thomas. Et bene operando, aliqui dicunt, impleri Christi dictum: Operetur semper orare & non desicere: & illud Apostoli: Orantes omni tempore in spiritu. Verissime talis operandi modus, per has oblationes erit perfectissima oratio, & quidem indiuisa & continua, vti eam appellat S. Basilius fusè differens de tali operandi modo, quem hic proposui, per internos affectus, præsertim iuxta modum infra explicandum, quia habet quicquid ad orationem propriè dictam requiritur, imò est perfectissimus orandi modus is, quando opus adiungitur eleuationi & vnioni mentis cum Deo. Hoc suadet B. Laurentius Iustinianus: Sanctis, inquit, cogitationibus occupanda mens est, cum corporale sit opus, ut pariter cordis & corporis gratum altissimo offeratur holocaustum. Et sic exequimur illud, quod ait S. Gregorius: Valde sibi hæc necessariorum congruunt, ut & oratione operatio, & operatione fulciatur oratio. Et sic homo perpetuo Deo sacrificium offert, & spiritualiter præstat id quod Deus in figura præscripsit, igni in altari semper ardebit, quem nutritiæ sunt des, subiciens ligna manè per singulos dies. Quia de re pulchre idem S. Gregorius loquitur: Altare

Dei est cor nostrum, in quo iubetur ignis semper arde- re, quia necesse est ex illo ad Deum caritatis flammam indefinenter ascendere. Hæc caritatis flamma, in quouis tali opere ardet; quia quodlibet tale opus, est saltem imperatum à caritate, & fit propter obiectum caritatis præstantissimæ omnium: deinde quia caritas erga Deum, probatur per exhibitionem operis, ut ait S. Gregorius. Imò, ut ait S. Ignatius in contemplatione de amore spirituali: Amor ipse, ab operibus magis, quam à verbis pendet, & consistit in mutua facultatum rerum & operum, communicatione. Atque ita tali modo operandi, ver- satum in efficaci & actiuo amore Dei, ac me- ritorum congregatione, que maximè omnium, actibus caritatis supernaturalis debetur. Qua

de re pulchre discitur Abbas Isaac apud Cas- sianum: Tunc Dei perfecta dilectio, quæ prior ille nos dilexit, in nostri quoque cordis transferit affectum & Ca- tæ omnia amor, omne desiderium, omne studium, omnis conatus, omnis cogitatio nostra, omne quod vide- mus, quod loquimur, quod speramus, Deus erit &c. Vt quemadmodum nos ille sincerè & purè, ac in- dissolubili diligit caritate; nos quoque ei perpetuè, ac inseparabili caritate iugamur: ita scilicet ei copulati, ut quidquid speramus, quidquid intelligimus quidquid lo- quimur, Deus sit, &c. Hæc debet esse omnis intentio, ut imaginem futura beatitudinis in hoc corpore possidere mereamur, & quodammodo arham celestis illius conuersationis & glorie incipiat in hoc vasculo præ- gustare. Hic inquam finis totius perfectionis est, ut eon- que extenuata mens, ab omni situ carnali, ad spiritu- alia quotidie sublimetur, donec omnis eius conuersatio, omnis volutatio cordis, vna & ingis efficiatur ora- tio.

Quanti autem momenti sint omnia opera iusti, rectè intentione facta, non semel indicant Dominus mirabilibus verbis, plenis magno so- latio, S. Gertrudi dilectæ sponsæ suæ: Sicut vsu- rarius auarus inuitus negligeret, si saltem vnum dena- rium lucrari posset, sic ego, qui delicias meas statui ha- bere in te, multo inuitus permitterem tibi vnum cogitatum, siue motum extremi dicitui tui propter me fa- ctum, sic perire, quod ipsum non in summam laudem meam conuerterem ad tuam salutem æternam. Et alià vice: Cum nimis esset debilitata accipiens nocte qua- dam vnas, recreauit se tali intentione, quod ipsum Do- minum in seipsa reficeret. Quod Dominus magnificè acceptans, ait: Modò fateor tibi recompensatam ama- ritudinem illam, quam de sponsa in cruce pro amore tuo bibi; quoniam proipsa, iam de corde tuo indubitem dulcedinem sugo.

Et quando tu purius ad laudem meam corpus re- creaueris, ed suauis ego me profiteor in anima tua re- sectum. Et alia vice dixit ei Dominus: Benignitas mea acceptabit, si vnum vestigium tali intentione (scilicet bonâ) calcaueris, seu calamus de terra leuaueris, vel verbum vnum locuta fueris, vel alicui gestum amica- lem exhibueris, vel etiam si requiem æternam pro de- functis, siue quodcumque verbum pro peccatoribus, vel

29. h 30. in Euang.

Coll. 10. cap. 7.

30. 1. 3. c. 54. in fin. dicit. piet.

cap. 57.

1. 4. c. 7.

etiam

l. 4. c. 3. inf. diu. pict.

etiam iustus dixeris. Et nequis putet, ob sanctitatem eximiam S. Gertrudis, id ei dictum, tanquam ad illam solum, non vero ad alios spectans, obstant alia verba Christi Domini eidem dicta: Cum enim ad responsum, VERBUM CARO FACTVM EST, profunde conuentus inclinaret se, ob reuerentiam Dominice Incarnationis, intellexit Dominum dicentem: Quotiescumq; aliquis, cum deuota gratitudine, se inclinat in verbo isto, gratias agens mihi, quod pro amore ipsius dignatus sum homo fieri, toties ego stimulus propria mansuetudini meae instigatus, me ipsi dignantissime reuoluo, & ex intimo cordis affectu, Deo Patri omnem fructum beatissime humanitatis meae offero dupliciter, in augmentum beatitudinis aeternae hominis illius. Et alia vice. Hoc ipsum S. Gertrudem Dominus docuit: Quicumque studuerit singula commoda sua, in bibendo, comedendo, dormiendo, & similibus, (quae ex natura cogitur suscipere) ea sumere intentione, ut dicat corde, vel ore, Domine hunc cibum, vel aliud quodcumque suscipio, in illo amore, quo tu ipsum eundem sanctificasti, cum in tua sanctissima Humanitate, consimili praeeris ad laudem Dei patris, & salutem totius generis humani orans, ut in vnione Diuini amoris tui, cedat in augmentum solatii, omnibus celestibus, terrestribus, & purgandis; ille singulis vicibus (quibus tali intentione aliquid suscipit commodum) ostendit coram me, quasi scutum quoddam firmissimum, quo contra diuersas molestias, quibus a mundanis infestor, quasi protectus defensor. Et alia vice: Cum feria quinta ante Bacchanalia, post matutinum, audiuiisset Gertrudis, in coquina pulsari seruis laboratoris ad pralibandum, illaq; ingemiscens dixisset: Heu me, mi Domine, quam mane surgunt homines ad infestandam te cibor ad quod Dominus blandè quasi subridens, dixit: Noli ingemiscere carissima; quia hi, quibus modo pulsatur, non sunt de numero illorum, qui contra me crapulam sauiunt: quia per hanc pralibationem, ipsi vocantur & incitantur ad laborem. Vnde & ego delector in eorum cibo, quemadmodum quis delectatur in refectioe sui iumentis, quod pabulo pascit, ad ministrandum sibi. Ex his diuinis doctriuis manifestè apparet, non tantum Sanctorum opera, sed etiam ordinariorum iustorum, pure propter finem supernaturalem, praesertim Deum ipsum, facta, maxime placere Deo, etiam ex se vilia. Et iste mos est Diuinae misericordiae, inquit: S. Chrysostomus, ut estis nos tenuia quadam & vilia obtulerimus, multa liberalitate nos remuneret.

l. 4. c. 13.

l. 4. c. 14.

h. 2. in Gen.

31.

1. Cor. 10. 31.

Coloss. 3. 17.

Quibus in locis, omnia opera includendo, non excipit etiam secreta; et si vilia. Ideò S. Chrysostomus ait: Etiam si uxorem ducas, in nomine Domini fac. Et S. Hieronymus in epistola ad Ctesiphontem, respondens Pelagio, neganti esse necessarium auxilium Dei, ad spem faciendam, ad duobus digitulis purgantem a narum deuicienda, ad releuandam aluum, ad vrinam degerendam, ad curuandum digitum, sic ait: Audi ingrati, in d. sacrilege, Apostolum predicantem; siue manducatis siue bibitis, siue aliud quid agitis omnia in nomine Dei agite. Quo respondendi modo aperte indicat, etiam res secretas, (quae pudorem incutiunt, si coram aliis fiant) posse fieri in nomine Dei, & Deo offerri tanquam ea, quae fiunt cum adiutorio Dei, & ad quae Deus per se concurrat posituè, quomodo non concurrat ad malitiam peccati. Et S. Chrysostomus in oratione Kalendis habità. Etiam à leuissimis, inquit, rebus & vilissimis maximas utilitates percipimus, si propter Deum ipsum eas faciamus; si uxorem duxerimus, propter Deum hoc ipsum faciamus. Licet ergo & calceis ipsis propter Deum vti, & ceterum quid opus est omnia commemorare, licet nobis ex his quae dicta sunt, singula quae sunt, aut geruntur, percurrere, & omnia propter Deum facere. Haec S. Chrysostomus. Atqui inter ea quae fiunt & geruntur sine peccato, sunt etiam actiones secretae; ergo & haec iudicio Chrysostomi, propter Deum fieri debent. Atque ita Chrysostomus loco citato, actum illum, quo Phinices, visis duobus actibus peccantibus in lupanari, perdidit ambos, in locis genitalibus, dixit, ab eo factum esse propter Deum. Omnia enim vilia, inquit, S. Anselmus, cum caritate facta, sunt aurea atque diuina. Atque ex tali offerendi modo actiones nostras & sermones, oritur, ut opera nostra, & sermones, bono modo, non tantum bono fine fiant, dum offerendo circumstantias operum, memoriae suggeruntur modi bene operandi, & defectus fugiendi in operibus & sermonibus nostris. Sed ut cum maiore Dei gloria & merito nostro, fiant, danda est opera, ut feruenter fiant, etiam si breuiter. Non aberit breuitas coniuncta cum ardore Spiritus. Nam David non plus dixit, quam, Peccati, & statim remissionem peccati obtinuit. Hinc S. Climacus; Noli, inquit, conari multum loqui, ne mens tua ad inquisitionem verborum distendatur: vnus Publicani sermo, placuit Deum; vnus fidele verbum, saluauit latronem. Et Ezechias paucissimis verbis impetrauit non tantum remoreretur tunc, uti fore praedixerat ei Esaias; sed etiam vitae prorogationem miraculo confirmatam. Sic & S. Susanna paucissimis verbis prolatis, obtinuit sui liberationem: & Martha tantum his Christo Domino dixit; Ecce quem amas infirmatur, Lazaro profuit.

h. 9. in ep. Coloss.

Nu. 25. 8.

in c. 13. ep. 1. Cor.

32. 1.3 de or. 1. c. 20. p. 397.

2. Reg. 12. gr. 8.

4. Reg. 20.

Dan. 15. Ioan. 11.

CAP.